

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELATIA CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 22, sector 1, București. Tel: 0213143400 int.3000. Email: drparlament@gov.ro

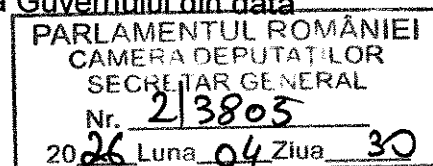
Nr. 4956/2026

28-04-2026

DepLegislativ

Către: **DOAMNA IOANA BRAN - VOINEA**
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data
de 23 aprilie 2026

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Proiectul de Lege pentru modificarea art. 8 alin. (5) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Bp. 693/2025, Plx. 256/2026);*
2. *Propunerea legislativă privind analiza de risc și cooperarea interinstituțională în punctele de intrare strategică ale României (Bp. 15/2026, L. 131/2026);*
3. *Propunerea legislativă privind unirea României cu Republica Moldova (Plx. 305/2026);*
4. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (Bp. 23/2026 Plx. 325/2026);*
5. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (Plx. 29/2026);*
6. *Propunerea legislativă pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare (Bp. 759/2025, Plx. 304/2026);*
7. *Proiectul de Lege pentru modificarea art. 69 alin. (1) din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000 (Bp. 754/2025, Plx. 205/2026);*
8. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (Bp. 674/2025, Plx. 198/2026);*
9. *Propunerea legislativă privind drepturile utilizatorilor de produse bancare și reglementarea relațiilor cu instituțiile de credit (Bp. 619/2025, Plx. 183/2026);*
10. *Propunerea legislativă privind amenajarea de locuri de joacă pentru copii în aeroporturi și gări (Bp. 514/2025, Plx. 591/2025);*
11. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 27, alin. (23) din Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar (Bp. 64/2025, Plx. 196/2025);*
12. *Proiectul de Lege pentru instituirea Zilei Naționale a Memoriei Victimelor Mineriadei din 13-15 iunie 1990 și a Represiunii Antidemocratice (Bp. 640/2025, Plx. 108/2026);*
13. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2003 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Presă AGERPRES (Bp. 78/2025, Plx. 99/2025).*

Totodată, vă transmitem atașat, în copie, punctele de vedere ale Guvernului referitoare la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (Bp. 36/2026)* și la *propunerea legislativă pentru completarea art. 36 alin. (7) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (Bp. 41/2026)*.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru reducerea gradului de recidivă în cadrul reformei legii penale și a condițiilor din penitenciare*, inițiată de doamna deputat AUR Laura Gherasim împreună cu un grup de parlamentari neafiliați, independenți, POT, PSD, AUR, SOS (Bp. 759/2025, Plx. 304/2026).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare îmbunătățirea sistemului de reintegrare socială a persoanelor eliberate din penitenciare prin crearea unui cadru juridic coerent care să faciliteze accesul acestora la servicii medicale adecvate în timpul detenției, la locuințe sociale după eliberare, la oportunități de angajare și la program de sprijin comunitar.

Sunt vizate, în principal, următoarele aspecte:

- instituirea obligației Ministerului Sănătății, prin direcțiile de sănătate publică și unitățile sanitare publice, de a sprijini locurile de detenție cu asigurarea personalului medical, în special cu privire la specialitățile pentru care nu există medici în penitenciare, prin detașare, repartizare sau contracte de colaborare, precum și încheierea unui protocol care să stabilească fluxurile de trimitere, centrele de referință și modalitățile de detașare a personalului medical în sistemul penitenciar;

- instituirea accesului prioritar al persoanelor condamnate liberate condiționat la locuințe sociale cu chirie subvenționată timp de 3 luni, potrivit unor condiții;

- extinderea beneficiului acordat angajatorilor timp de 12 luni constând în 2.250 lei/lună și la cazurile în care aceștia încadrează în muncă pe durată nedeterminată persoane liberate condiționat dacă le mențin raporturile de muncă timp de cel puțin 18 luni, fiind instituită și sancțiunea restituirii către agențiile pentru ocuparea forței de muncă a sumelor primite în acest sens dacă raporturile de muncă ale acestor persoane încetează anterior celor 18 luni;

- instituirea obligației pentru serviciile de probațiune de a colabora cu autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și cultele recunoscute pentru sprijinirea reinsertiei persoanelor liberate condiționat, prin programe de mentorat comunitar, consiliere educațională și campanii de reducere a stigmatizării;

- instituirea unui termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a legii în interiorul căruia Ministerul Justiției și Ministerul Sănătății vor încheia protocolul;

- instituirea obligației în sarcina Administrației Naționale a Penitenciarelor de a prezenta Parlamentului României rapoarte semestriale privind implementarea prevederilor legii.

II. Observații

1. Potrivit art. I din inițiativa legislativă, se propune introducerea la art. 10 din *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, a două noi alineate care vizează obligația Ministerului Sănătății, prin direcțiile de sănătate publică și unitățile sanitare publice, de a sprijini locurile de detenție cu asigurarea personalului medical.

De asemenea, referitor la textul alin. (5) propus a fi introdus, care se referă la protocolul prevăzut de art. 71 alin. (10) din *Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare*, precizăm că Ministerul Sănătății nu are atribuții în asigurarea personalului medical în cadrul locurilor de detenție administrate de Administrația Națională a Penitenciarelor și nu poate încheia protocoale cu aceasta pentru asigurarea personalului

medical din penitenciare.

Totuși, se impune a fi menționat faptul că dispozițiile de *lege lata* ale art. 71 din *Legea nr. 254/2013* au doar 6 alineate, neexistând și alin. (10) la care inițiatorii fac referire. În aceste condiții, remarcăm că textul propus încalcă cerințele de claritate și previzibilitate a unei norme prevăzute la art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, și dezvoltate extensiv în jurisprudența Curții Constituționale, nefiind clară intenția de reglementare a inițiatorilor.

2. Potrivit art. II din inițiativa legislativă, se propune introducerea art. 42¹ în *Legea nr. 114/1996 privind locuințele, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, prin care să fie instituit accesul prioritar al persoanelor condamnate și eliberate din penitenciar la locuințe sociale cu chirie subvenționată timp de 3 luni, potrivit unor condiții.

Față de această propunere, menționăm că, *de lege lata*, persoanele condamnate beneficiază deja de asemenea servicii de asistență socială prin acordarea accesului la o locuință socială. Astfel, potrivit art. 59 alin. (2) și (3) din *Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare*, autoritățile administrației publice locale asigură servicii de găzduire pe perioadă determinată și/sau de facilitare a accesului la o locuință socială, locuință socială adaptată, în scopul prevenirii și combaterii riscului ca persoanele fără adăpost, așa cum sunt definite la art. 6 lit. z) din această lege, să trăiască în stradă. În accesarea acestor servicii au prioritate tinerii cu risc de marginalizare socială, inclusiv tinerii care au beneficiat de măsuri de protecție specială, potrivit legii, cei care nu au posibilitatea reintegrării/integrării în familie și au părăsit sistemul de protecție a copilului și persoanele care se află în instituții sau penitenciare de unde urmează ca, în termen de două luni, să fie externate, respectiv eliberate și nu au domiciliu ori reședință.

De asemenea, la art. 64 din același act normativ, sunt prevăzute unele servicii de care vor putea beneficia persoanele aflate în detenție și după liberare, după cum urmează:

„(3) *Pe perioada detenției, persoana privată de libertate beneficiază de consiliere privind accesarea serviciilor sociale existente în comunitatea în care aceasta va avea domiciliul sau reședința după eliberare.*

(4) *În primele 30 de zile de la data eliberării din penitenciar, dar nu mai mult de 2 ani după eliberarea din penitenciar, pentru persoanele eliberate care nu au adăpost, nu au un loc de muncă și venituri stabile și*

nici rețea de suport familial/comunitar, autoritățile administrației publice locale, prin colaborare interinstituțională, organizează servicii publice integrate pentru asigurarea găzduirii temporare, servicii de informare, consiliere și de reintegrare socială, în etapa post-detenție, precum și pentru facilitarea accesului la programe de formare profesională.”

Prin urmare, apreciem că prin dispozițiile propuse există riscul creării unui paralelism legislativ, deoarece, în prezent, persoanele condamnate care sunt liberate condiționat din locurile de deținere beneficiază deja de servicii de asistență socială care le sprijină reintegrarea în societate, prin grija autorităților administrațiilor publice locale și a serviciilor comunitare.

De asemenea, textul art. II din propunerea legislativă este formulat în termeni echivoci, susceptibili de mai multe interpretări, de natură să încalce dispozițiile art. 1 alin. (5) din *Constituție*, astfel cum sunt dezvoltate extensiv în jurisprudența Curții Constituționale, încălcându-se claritatea și previzibilitatea legii. Astfel, condițiile propuse pentru ca persoanele liberate condiționat să beneficieze de acces prioritar la locuință socială sunt neclare, formularea „care nu dețin locuință, nu au familie” fiind imprevizibilă. Nu rezultă cu claritate dacă textul se referă la persoanele liberate condiționat care nu dețin o locuință, proprietate personală sau dacă acestea mai îndeplinesc condiția respectivă dacă dețin drept de uzufruct ori abitație asupra unei locuințe. În egală măsură, condiția privind lipsa unei familii este imprevizibilă, nefiind clar dacă se referă la faptul că nu au soț sau rude până la un anumit grad de rudenie sau orice fel de rude ori aparținători.

Totodată, accesul prioritar al persoanelor condamnate liberate condiționat la locuințe sociale cu chirie subvenționată prezintă impact financiar asupra bugetului autorităților locale.

Mai mult, dispozițiile prevăzute la art. II fac referire la posibilitatea persoanelor condamnate și eliberate din penitenciar de a beneficia de acces prioritar la o locuință socială, cu anumite condiții, pe baza recomandării serviciului de probațiune. Astfel, reglementarea propusă nu ține cont de competențele legale care revin serviciilor de probațiune, respectiv cele enumerate de art. 49¹ din *Legea nr. 252/2013 privind*

¹ Art. 49. - Serviciul de probațiune coordonează procesul de supraveghere a respectării măsurilor de supraveghere și executării obligațiilor stabilite de instanță în sarcina persoanelor față de care s-a dispus:

a) amânarea aplicării pedepsei;

b) suspendarea executării pedepsei sub supraveghere;

c) liberarea condiționată, dacă restul de pedeapsă rămas neexecutat la data liberării este de 2 ani sau mai mare.

organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, serviciile de probațiune dețin competențe legale în ceea ce privește persoanele eliberate condiționat care mai au de executat la data liberării un rest de pedeapsă de 2 ani sau mai mare. În aceste situații, intervenția serviciului de probațiune se realizează având ca temei art. 101 și următoarele din *Codul penal*, precum și decizia instanței de judecată care dispune liberarea condiționată și impune respectarea unui set de măsuri de supraveghere [prevăzute la art. 101 alin. (1) lit. a) – d)], precum și executarea uneia sau mai multor obligații [prevăzute la art. 101 alin. (2) lit. a) - g)] pe durata unui termen de supraveghere, care reprezintă intervalul cuprins între data liberării condiționate și data împlinirii duratei pedepsei.

În aceste condiții, introducerea unei atribuții, cum este cea a întocmirii unei recomandări pentru persoanele eliberate din penitenciar, indiferent că este vorba de persoane eliberate condiționat (fără să se ia în considerare restul de pedeapsă rămas neexecutat) sau persoane eliberate la termen (întrucât textul propus de inițiatori nu distinge sub acest aspect), în scopul accesării unei locuințe sociale, excedează rolului și scopului serviciilor de probațiune. Aceasta deoarece serviciile de probațiune nu dețin nicio competență și nu exercită nicio atribuție față de persoanele eliberate condiționat cu un rest de pedeapsă neexecutat mai mic de 2 ani sau persoanele eliberate la termen din penitenciar, dar, potrivit textului din propunerea legislativă, acestea sunt chemate să decidă dacă întocmește sau nu o recomandare pentru ca respectiva persoană să poată accesa o locuință socială.

Fără a pune în discuție scopul final al instituirii unei astfel de facilități pentru persoanele eliberate din penitenciar, introducerea condiției obținerii unei recomandări din partea serviciului de probațiune reprezintă un mecanism artificial, care, pe de-o parte, nu ține seama de specificul activității derulate de serviciul de probațiune și, pe de altă parte, alături un set de condiții obiective (persoană eliberată din penitenciar, fără locuință, fără familie și cu o anumită situație economică) unei cerințe subiective, respectiv obținerea unei recomandări din partea serviciului de probațiune.

Sistemul de probațiune are ca scop principal reintegrarea socială a persoanei supravegheate, repararea prejudiciului adus comunității prin săvârșirea faptei, reducerea riscului de recidivă și creșterea gradului de siguranță în societate. Sistemul de probațiune promovează sancțiunile și

măsurile comunitare și urmărește reducerea costurilor sociale ale executării sancțiunilor și măsurilor penale prin diminuarea populației din unitățile penitenciare, valorificarea potențialului socio-economic al infractorilor și menținerea siguranței comunității.

În concret, rolul consilierului de probațiune este strict legat de supraveghere, evaluare, consiliere și sprijin pentru reintegrare socială în limitele stabilite de lege², iar extinderea acestuia către furnizarea de recomandări pentru accesarea unei locuințe sociale de către persoane, în legătură cu care nu deține alte competențe legale, este lipsită de finalitate, cel puțin în condițiile în care consilierul de probațiune nu deține instrumentele necesare pentru a aprecia dacă se justifică sau nu să emită o astfel de recomandare.

În aceeași măsură, implicarea consilierilor de probațiune în furnizarea de recomandări pentru accesarea unor locuințe sociale ar putea genera confuzii privind responsabilitățile instituționale și ar putea crea așteptări nerealiste din partea persoanelor condamnate. De asemenea, ar exista riscul ca serviciul de probațiune să fie perceput ca un furnizor de servicii sociale, ceea ce ar afecta relația profesională și obiectivitatea intervenției.

Acordarea locuințelor sociale este atribuția exclusivă a autorităților administrației publice locale, în baza legislației din domeniul locuirii și al asistenței sociale. Aceste autorități dispun de mecanismele legale și administrative necesare pentru evaluarea cererilor, stabilirea priorităților și alocarea resurselor, fără a fi necesară o recomandare din partea serviciilor de probațiune.

În consecință, apreciem că aspectele propuse prin art. II din inițiativa legislativă analizată nu țin cont de rolul și scopul activității derulate de serviciul de probațiune, iar mecanismele care se propun prin introducerea acestor atribuții nu sunt apte să asigure finalitatea care se urmărește în cadrul proiectului.

Mai mult, în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1) și (1¹) din *Normele metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii locuinței nr.114/1996, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1275/2000, cu modificările și completările ulterioare*, în vederea soluționării cererilor privind repartizarea unei locuințe sociale, autoritățile administrației publice locale vor stabili măsurile necesare pentru luarea în evidență și pentru analiza solicitărilor primite. În acest scop, prin hotărâri

² Art.32 alin. (1) din Legea 25/2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune

ale consiliilor locale se vor constitui comisii de analiză a solicitărilor de locuințe sociale și se vor stabili și da publicității, prin afișare la sediul primăriilor, numărul locuințelor sociale și gradul de ocupare al acestora, criteriile în baza cărora se repartizează locuințele sociale, actele justificative necesare care însoțesc cererea și locul de primire a cererilor. La stabilirea criteriilor se va ține seama de prevederile art. 42 și 43 din lege. În cadrul fiecărui criteriu, la stabilirea ordinii de prioritate se vor avea în vedere:

- a) condițiile de locuit ale solicitanților;
- b) numărul copiilor și al celorlalte persoane care gospodăresc împreună cu solicitanții;
- c) starea sănătății solicitanților sau a unor membri ai familiilor acestora;
- d) apartenența solicitanților la un grup vulnerabil, definit potrivit *Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare*, expuși riscului de excluziune socială și marginalizare;
- e) vechimea cererilor.

În procesul de soluționare a cererilor privind repartizarea unei locuințe sociale se va ține cont de următoarele principii:

- a) transparență în procesul de acordare a locuințelor sociale;
- b) prevenirea și combaterea sărăciei;
- c) prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială;
- d) prevenirea și combaterea segregării;
- e) nediscriminare;
- f) egalitate de șanse.

Totodată, considerăm că era necesar a se avea în vedere *Hotărârea Guvernului nr. 842/2022 privind aprobarea Strategiei naționale a locuirii pentru perioada 2022 – 2050*. În acest sens, în conținutul analizei de fundamentare a strategiei s-a constatat că nevoia de locuințe publice este în creștere. Astfel, datele colectate în procesul de elaborare a documentului strategic reflectă o serie de concluzii importante, printre care:

- numărul solicitărilor pentru locuințe publice înregistrat la nivelul unităților administrativ teritoriale depășește cu mult numărul locuințelor existente pentru toate categoriile de locuințe publice;
- cererea de locuințe este în realitate mult mai mare dacă avem în vedere faptul că rezultatele obținute nu acoperă toate unitățile administrativ-teritoriale și că nu toți cei în nevoie reușesc să depună o cerere sau sunt informați că au acest drept.

Astfel, având în vedere fondul insuficient de locuințe sociale, prin modificarea *Legii nr. 114/1996* în sensul propus de inițiatori, accesul celorlalte categorii vulnerabile la locuințe sociale ar putea fi restrâns în mod semnificativ.

Având în vedere definiția locuințelor sociale, destinația și scopul acestora și ținând cont de faptul că persoanele condamnate eliberate din penitenciare nu sunt excluse de la categoriile beneficiare ale legii, în măsura în care îndeplinesc condițiile prevăzute de aceasta, nu considerăm justificat accesul prioritar al acestora la locuințele sociale în detrimentul altor categorii de beneficiari aparținând grupurilor vulnerabile.

În acest sens, considerăm esențial ca la stabilirea criteriilor de acces la locuințele sociale să se țină cont de prevederile art. 42 și 43 din lege, iar în cadrul fiecărui criteriu, la stabilirea ordinii de prioritate să se aibă în vedere: condițiile de locuit ale solicitanților; numărul copiilor și al celorlalte persoane care gospodăresc împreună cu solicitanții; starea sănătății solicitanților sau a unor membri ai familiilor acestora; apartenența solicitanților la un grup vulnerabil; vechimea cererilor.

Având în vedere cele menționate mai sus și ținând cont de faptul că persoanele condamnate eliberate din penitenciare nu sunt excluse de la categoriile beneficiare de locuințe sociale, nu considerăm justificată prioritizarea acestora în detrimentul altor categorii vulnerabile.

3. În ceea ce privește art. III din inițiativa legislativă, reamintim faptul că angajarea deținuților de către societăți/firme beneficiază deja de anumite facilități de ordin fiscal, fiind scutite de taxe. Astfel, potrivit art. 83 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din *Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare*, persoanele condamnate pot presta muncă pentru persoane fizice sau persoane juridice în temeiul unui contract de prestări de servicii. Prin urmare, firma beneficiară nu mai este obligată să achite taxe sau contribuții suplimentare specifice contractelor de muncă obișnuite, costul rezumându-se strict la suma negociată cu fiecare loc de deținere.

Prin urmare, deși soluția inițiatorilor poate fi considerată una pozitivă, menționăm că aceasta prezintă impact financiar suplimentar asupra bugetului autorităților locale pe lângă facilitatea acordată de a putea angaja forță de muncă doar în temeiul unor contracte de prestări servicii, și nu în temeiul unor contracte individuale de muncă supusă

regimului comun în materie fiscală.

Totodată, precizăm că *Legea nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare*, stabilește, în mod expres, printre obiectivele măsurilor prevăzute de aceasta, la art.3 lit. j), sprijinirea ocupării persoanelor care au executat o pedeapsă privativă de libertate sau care au fost condamnate la executarea unei pedepse, a unei măsuri educative ori a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 53 lit.d), măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă vizează stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a acestor persoane.

În plus, art.85 alin.(1) din *Legea nr.76/2002* prevede acordarea unor măsuri de stimulare a angajatorilor care încadrează în muncă persoane aparținând anumitor categorii vulnerabile, precum persoanele cu vârsta de peste 45 de ani, șomerii de lungă durată sau alte categorii expres reglementate, în care se pot regăsi și persoanele eliberate din penitenciare vizate de inițiatori, în funcție de situația concretă a acestora, astfel încât accesul la aceste facilități este deja posibil în cadrul legislativ existent.

Pe de altă parte, menționăm că inițiativa legislativă se suprapune în mod semnificativ cu modificările și completările deja promovate de Ministerul Muncii Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2026 pentru modificarea și completarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă*. Astfel, art. 17 al actului normativ propune modificarea art. 85 alin. (1) din *Legea nr. 76/2002*, prin introducerea de noi categorii de persoane dezavantajate pe piața muncii, printre care și persoanele care au executat o pedeapsă privativă de libertate, o măsură educativă sau alte măsuri privative de libertate dispuse de organele judiciare, iar angajatorii acestora pot beneficia de măsura subvenționării locurilor de muncă ocupate de aceste persoane prin acordarea pe o perioadă de 12 luni a sumei lunare de 2.250 lei, cu obligația menținerii raporturilor de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni.

Din această perspectivă, apreciem că obiectivul urmărit de prezenta inițiativă legislativă - respectiv facilitarea reintegrării profesionale a persoanelor eliberate din detenție și reducerea riscului de recidivă - este deja abordat în mod coerent și sistemic prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2026*, în cadrul politicilor active de ocupare.

Mai mult decât atât, introducerea unor reglementări paralele,

printr-o propunere legislativă distinctă riscă să genereze suprapuneri normative, fragmentarea cadrului de reglementare și dificultăți de aplicare unitară a măsurilor de stimulare a ocupării.

În același timp, inițiativa legislativă este formulată într-o manieră neclară și lipsită de precizie, întrucât nu definește criteriile concrete în funcție de care se acordă stimularea angajatorilor „*în raport cu numărul de angajați*”, nu stabilește praguri sau modalități de calcul și nu clarifică condițiile exacte de aplicare a măsurii, aspecte de natură să genereze dificultăți de interpretare și aplicare neunitară.

Totodată, subliniem că *Legea nr. 76/2002* are caracter de lege-cadru în domeniul ocupării forței de muncă, iar intervențiile asupra acesteia trebuie realizate într-o manieră integrată și corelată cu ansamblul măsurilor active, cu impact bugetar evaluat și cu respectarea principiilor de coerență și predictibilitate legislativă.

Din această perspectivă, apreciem că soluțiile punctuale propuse prin propunerea legislativă nu aduc un plus de reglementare față de cadrul deja propus de Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale și nu sunt însoțite de o analiză distinctă de impact care să justifice dublarea sau diferențierea intervențiilor.

De asemenea, considerăm necesară evitarea paralelismelor legislative și asigurarea unei abordări unitare în materia stimulării ocupării persoanelor provenite din medii de detenție.

4. Prin art. IV din inițiativa legislativă se propune completarea art. 32 din *Legea nr. 252/2013* cu un nou alineat, alin. (8), care vizează instituirea obligației pentru serviciile de probațiune de a colabora cu autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și cultele recunoscute pentru sprijinirea reinserției persoanelor eliberate condiționat, prin programe de mentorat comunitar, consiliere educațională și campanii de reducere a stigmatizării.

Precizăm că art. 32 din *Legea nr. 252/2013* stabilește principalele categorii de activități din zona de competență a serviciilor de probațiune, situație în care introducerea atribuției menționate nu respectă specificul normei pe care o completează, în condițiile introducerii unei atribuții punctuale care ar urma să fie exercitată de serviciile de probațiune. În acest sens, apreciem că o astfel de atribuție poate fi subsumată activității de supraveghere, reglementată de art. 32 alin. (1) lit. c)³ din

³ Art. 32. - (1) În desfășurarea activității de probațiune, consilierii de probațiune: (...)

Legea nr. 252/2013.

În plus, intenția de reglementare a inițiatorilor reflectă deja scopul Direcției Naționale de Probațiune (DNP), relevante în acest sens fiind dispozițiile art. 17 lit. ș¹) din *Legea nr. 252/2013* care prevăd că una dintre atribuțiile DNP este de a elabora și sprijini desfășurarea, în colaborare cu alte instituții ale statului, de acțiuni și programe de reintegrare socială pe piața muncii a persoanelor aflate, potrivit legii, în supravegherea serviciului de probațiune.

Potrivit art.2 alin. (2) din același act normativ, „*Activitatea sistemului de probațiune se desfășoară în interesul comunității, în scopul reabilitării sociale a infractorilor, al diminuării riscului de săvârșire a unor noi infracțiuni și al creșterii gradului de siguranță în comunitate*”.

În acest sens, în derularea activității de probațiune, consilierii de probațiune colaborează cu instituțiile din comunitate⁴ [art. 115 alin. (1) din *Legea nr. 252/2013*]. În vederea colaborării eficiente cu instituții din comunitate și cu alte autorități sau instituții publice, DNP (în calitate de instituție de centrală care coordonează activitatea serviciilor teritoriale de probațiune) încheie protocoale de colaborare la nivel național. [art. 115 alin. (2) din *Legea nr. 252/2013*]. Astfel, *de lege lata*, instituția din comunitate poate fi implicată în activitățile desfășurate pe parcursul procesului de executare a pedepselor și măsurilor neprivative de libertate, în cazurile prevăzute de lege, după cum urmează:

- a) urmarea unui curs de pregătire școlară ori calificare profesională;
- b) urmarea unui program de reintegrare socială;
- c) prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității;
- d) supunerea la unele măsuri de control, tratament sau îngrijire medicală;
- e) urmarea unor cursuri de formare civică;
- f) alte activități concrete stabilite în conținutul măsurilor educative neprivative de libertate.

Instituția din comunitate are obligația de a asigura derularea

c) coordonează procesul de supraveghere a respectării măsurilor și executării obligațiilor stabilite în sarcina persoanelor supravegheate față de care instanța a dispus: amânarea aplicării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, liberarea condiționată;

⁴ Prin instituții din comunitate se înțeleg autoritățile și instituțiile publice, organizațiile nonguvernamentale și alte persoane juridice care participă la executarea pedepselor sau măsurilor neprivative de libertate prin colaborare la nivelul comunității locale cu autoritățile direct responsabile de asigurarea executării acestor pedepse sau măsuri [art. 2 lit. a) din *Legea nr. 253/2013* privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare].

activității pentru care este responsabilă pe perioada menționată în conținutul deciziei consilierului de probațiune manager de caz prin care desemnează persoanei condamnate locul unde să desfășoare activitățile de reintegrare socială.

Totodată, precizăm faptul că, prin utilizarea sintagmei „*foști deținuți*”, se extind competențele serviciilor de probațiune și la categorii de persoane liberate condiționat sau persoane eliberate la termen, categorii care nu se află în evidența și supravegherea serviciilor de probațiune, prin raportare la prevederile din *Codul penal și Legea nr. 252/2013*, anterior menționate.

Practic, pentru aceste categorii care sunt introduse prin inițiativa legislativă s-ar aplica un regim juridic distinct de cel al liberaților condiționat care sunt în prezent în evidența serviciilor de probațiune, urmând ca în cazul lor să fie derulate exclusiv programe de mentorat comunitar, consiliere educațională și campanii de reducere a stigmatizării. Or, o astfel de abordare diferențiată nu este justificată prin raportare la scopul și rolul serviciilor de probațiune, în condițiile în care intervenția în situația acestor categorii de persoane ar fi limitată sau aproape inexistentă.

Astfel, se impune a fi menționat faptul că serviciile de probațiune desfășoară programe de reintegrare socială cu persoanele liberate condiționat doar pe parcursul perioadei de supraveghere în măsura în care instanța a stabilit o asemenea obligație atunci când a stabilit pedeapsa. Spre exemplu, în cazul dispunerii amânării aplicării pedepsei, potrivit art. 84 *Cod penal*, persoana față de care s-a dispus această măsură trebuie să respecte măsurile de supraveghere⁵ și să execute obligațiile ce îi revin⁶,

⁵ Potrivit art. 85 alin. (1) *C. pen.* măsurile de supraveghere sunt:

- a) să se prezinte la serviciul de probațiune, la datele fixate de acesta;
- b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa;
- c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile, precum și întoarcerea;
- d) să comunice schimbarea locului de muncă;
- e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

⁶ Potrivit art. 85 alin. (2) *C. pen.*, obligațiile pe care i le poate impune instanța sunt:

- a) să urmeze un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională;
- b) să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității, pe o perioadă cuprinsă între 30 și 60 de zile, în condițiile stabilite de instanță, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabilește prin legea de executare a pedepselor;
- c) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate;
- d) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală;
- e) să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracțiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanță, ori să nu se apropie de acestea;
- f) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanță;
- g) să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanță;
- h) să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte nicio categorie de arme;
- i) să nu părăsească teritoriul României fără acordul instanței;

în condițiile stabilite de instanță pe durata termenului de supraveghere de 2 ani care se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei.

Aceeași este și situația și în cazul dispunerii condamnării la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere când, pe durata termenului de supraveghere (2 - 4 ani, fără a putea fi însă mai mică decât durata pedepsei aplicate), condamnatul trebuie să respecte măsurile de supraveghere și să execute obligațiile ce îi revin, în condițiile stabilite de instanță. Termenul de supraveghere se calculează de la data când hotărârea prin care s-a pronunțat suspendarea executării pedepsei sub supraveghere a rămas definitivă.

Ulterior împlinirii termenului de supraveghere, serviciile de probațiune nu mai desfășoară activități de reintegrare socială cu persoana condamnată, considerându-se că aceasta a executat pedeapsa aplicată de instanță și că, urmare a parcurgerii programelor stabilite de consilierul de probațiune, acesta este reintegrat în societate, nemaivând nevoie de sprijinul specific serviciilor de probațiune. De la această dată începe să curgă termenul de reabilitare care va permite încetarea decăderilor, a interdicțiilor și a incapacităților care rezultă din condamnare. Astfel, ulterior împlinirii termenului de supraveghere, persoana condamnată va beneficia de sprijinul celorlalte instituții și autorități locale, de exemplu, primăriei, agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă, pentru servicii de asistență socială.

Din experiența activității de probațiune, implicarea unor persoane aflate în evidența serviciilor de probațiune pentru parcurgerea unor programe sau cursuri, în absența unei obligații impuse de instanța de judecată, este foarte greu de realizat și implică, de regulă, eforturi semnificative din partea consilierilor de probațiune pentru a motiva persoana să participe și să finalizeze un astfel de curs. Altfel spus, chiar și în contextul instituirii unei obligații pentru serviciul de probațiune și instituțiile din comunitate pentru organizarea și derularea unor cursuri de mentorat, consiliere educațională, astfel de demersuri nu își pot atinge scopul în absența participanților din grupul țintă.

Activitatea de mentorat presupune identificarea și implicarea unor persoane din comunitate care se bucură de o bună reputație, lideri locali, persoane care au finalizat cu succes termenul de supraveghere, voluntari,

j) să nu ocupe sau să nu exercite funcția, profesia, meseria ori activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii.

profesori, oameni care au trecut deja prin anumite experiențe relevante și care acceptă să își asume rolul de mentor. Relația de mentorat este o relație unul la unu, adică presupune egalitate și încredere. Ca atare, exclusiv stabilirea obligativității colaborării în scopul derulării unor astfel de programe nu este suficientă în sine pentru a asigura finalitatea procesului.

În consecință, apreciem că aspectele propuse la art. IV din inițiativa legislativă analizată nu țin cont de rolul și scopul activității derulate de serviciul de probațiune, iar mecanismele care se propun prin introducerea acestor atribuții nu sunt apte să asigure finalitatea care se urmărește în cadrul proiectului.

5. Referitor la art. V din inițiativa legislativă, prin care se instituie un termen de 90 de zile, calculat de la data intrării în vigoare a legii, în interiorul căruia Ministerul Justiției și Ministerul Sănătății vor încheia protocoalele prevăzute în acest act normativ, și totodată, se instituie obligația în sarcina Administrației Naționale a Penitenciarelor de a prezenta rapoarte semestriale privind implementarea prevederilor cuprinse în prezenta propunere legislativă, menționăm că Parlamentul României deține deja competențe de a exercita controlul parlamentar cu privire la activitatea unor instituții și autorități publice, deținând deja instrumentele necesare în acest sens.

Astfel, controlul parlamentar este exercitat prin mecanisme precum:

- întrebările și interpelările pe care deputații și senatorii le pot adresa membrilor Guvernului, potrivit art. 112 alin. (1) din *Constituția României, republicată*;

- posibilitatea introducerii moțiunilor simple și de cenzură, potrivit dispozițiilor art. 112 alin. (2), respectiv art. 113 din *Constituția României, republicată*;

- anchete parlamentare constituite pentru verificarea unor aspecte circumstanțiate dintr-un anumit domeniu, potrivit art. 64 alin. (4) din *Constituția României, republicată*;

- raportul privind activitatea Avocatului Poporului prezentat în fața Parlamentului, potrivit art. 60 din *Constituția României, republicată*;

- raportul Curții de Conturi cu privire la conturile de gestiune ale bugetului public național din exercițiul bugetar expirat, cuprinzând și neregulile constatate, potrivit art. 140 alin. (2) din *Constituția României, republicată*.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (1) din *Legea fundamentală*, Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor, sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora. Aceste dispoziții reprezintă expresia exercitării eficiente a controlului parlamentar care presupune dreptul deputaților și senatorilor de a cere informații autorităților publice și obligația acestora de a le furniza.

Pe cale de consecință, instituirea unui temei expres potrivit căruia Administrația Națională a Penitenciarelor va prezenta Parlamentului (prin Comisia juridică, de disciplină și imunități din cadrul Camerei Deputaților și prin Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din cadrul Senatului) rapoarte semestriale privind implementarea prevederilor cuprinse în prezenta propunere legislativă nu este necesară ori justificată. În plus, reamintim că instituția Administrației Naționale a Penitenciarelor nu este o instituție autonomă, ci este o instituție subordonată Ministerului Justiției, directorul general al acesteia răspunzând în fața ministrului justiției pentru întreaga activitate a sistemului administrației penitenciare⁷. Astfel, Ministerul Justiției, în calitate de instituție supraordonată ierarhic și administrativ, coordonează și controlează activitatea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Un eventual control parlamentar al activității Administrației Naționale a Penitenciarelor în direcția implementării prevederilor cuprinse în cadrul prezentei propuneri legislative, în măsura în care aceasta va fi adoptată de către Parlamentul României, poate fi exercitat prin intermediul întrebărilor și interpelărilor parlamentare, precum și prin activitatea eventualelor comisii parlamentare constituite în acest scop sau prin introducerea unor moțiuni simple.

6. Apreciem că aplicarea prevederilor inițiativei legislative ar putea conduce la un impact negativ asupra bugetului consolidat.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare

⁷ Potrivit art. 8 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1518/2024 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor.

internaționale.

Având în vedere constrângerile bugetare actuale, precizăm că inițiativa legislativă nu răspunde obiectivelor de politică fiscală.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Gavril Ilie BOLOJAN
PRIM-MINISTRU

Domnului deputat Sorin - Mihai GRINDEANU

Președintele Camerei Deputaților